

ଅମ୍ବାଜ ନାଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତମା

সম্পাদনা
অমল চন্দ্ৰ দাস

ASOMIYA NATYA PARIKRAMA : A book on some collection of critical essays on the valuable Assamese Drama, compiled and edited by Amal Chandra Das and Published by Ananta Hazarika on behalf of M/s Banalata, Jaswanta Road, Panbazar, Guwahati - 1, Assam.
First Edition : February, 2018 Price : ` 600/-

প্রকাশক :

অনন্ত হাজৰিকা

বনলতা

পানবজাৰ, গুৱাহাটী-১

মুখ্য কার্যালয় :

নতুন বজাৰ, ডিব্ৰুগড়-১

website : www.banalata.in

webmail : banalata@banalata.in

email : banalata_india@yahoo.com

© সম্পাদক

প্রথম সংস্করণ : ফেব্ৰুৱাৰী, ২০১৮

আহিপাঠ : আবুল হুছেইন

প্রচন্দ : সঞ্জীৱ বৰা

মূল্য : ৬০০.০০ টকা

ISBN : 978-81-933536-7-7

অংগসজ্জা : কুমুদ শৰ্মা

বৰ্ণময়, পানবজাৰ, গুৱাহাটী-০১

মুদ্রক :

শৰাইঘাট ফটো টাইপছ প্রাঃ লি:

উদ্যোগপাম, বামুণীমেদাম

গুৱাহাটী-৭৮১০২১

আনন্দচন্দ্র বৰুৱাৰ নাটক

১ ডিস্ট্ৰিজ্যোতি বৰুৱা

‘বুল বন’ৰ কবি হিচাপে জনপ্ৰিয় আনন্দচন্দ্ৰ বৰুৱাই নাট্যকাৰ হিচাপেও অসমীয়া নাট্য সাহিত্যৰ জগতখনক চহকী কৰি হৈ গৈছে। একান্তভাৱে কৰিতাতে মনোনিৰেশ কৰি কৰিতা বচনা কৰাৰ উপৰি নাটকৰ সৃষ্টিৰ মাজেদিও তেওঁ নিজকে প্ৰতিষ্ঠা কৰিব বিভিন্ন শ্ৰেণীৰ নাটক বচনা কৰি অসমীয়া নাট্য সাহিত্যক কিছু পৰিমাণে হ'লৈও সমৃদ্ধ কৰি তুলিছিল। তেওঁৰ নাটকবোৰ ত্ৰিমূলে এনেধৰণৰ : পৌৰাণিক - বিসৰ্জন (১৯৩৩) আৰু নল-দময়স্তী (১৯৩৪), ঐতিহাসিক-কমতা কুঁৰৰী (১৯৪০), কাল্পনিক-বিজয়া (১৯৩২)।

ওপৰত উল্লেখ কৰা নাটককেই খনৰ উপৰি আনন্দচন্দ্ৰ বৰুৱাই ৰূপমতী, ফুলৰা, মানসীৰ মৰ্মবাণী, কণো কুঁৰৰী, নীলাঞ্জনা, পঞ্চমী, তেজিমলা, সমিধান, বেজিনা আদি বিভিন্ন ধৰণৰ নাটিকা বচনা কৰি নাট্য সাহিত্যক সমৃদ্ধ কৰি হৈ গৈছে। তেওঁৰ পৌৰাণিক, ঐতিহাসিক আৰু কাল্পনিক নাটককেই খনৰ বিষয়ে চমুকে বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা হৈছে।

পৌৰাণিক নাটক :

বিসৰ্জন : নাট্যকাৰ আনন্দ চন্দ্ৰ বৰুৱাই নাটক শিখৰ প্ৰথম প্ৰয়াস চলায় পৌৰাণিক নাটকৰ জৰিয়তে। তেওঁৰ প্ৰথম প্ৰয়াসৰ নিৰৱেদন হ'ল ‘বিসৰ্জন’। পাঁচটা অংকৰ উনৈশটা দৃশ্যত বিভাজিত বিসৰ্জন নাটকৰ কেন্দ্ৰীয় বিষয় হ'ল উত্তৰাকাণ্ড বামায়ণৰ লক্ষ্মণ বৰ্জন আখ্যানভাগ। লক্ষ্মণ বৰ্জনৰ লগতে কিদৰে বাম, ভৰত আৰু শক্ৰঘণ্ট আত্ম বিসৰ্জন দিছিল তাৰ কাহিনীও

নাটকখনত প্ৰতিফলন ঘটিছে। নাটকখনৰ কাহিনীমতে – সীতাৰ মৰ্মস্তুদ বেদনাৰ বাবে স্বয়ং মহাদেৱে বামৰ ওপৰত অসন্তুষ্ট হৈ ৰুদ্ৰ মূর্তি ধৰিবৰ সময়ত ব্ৰহ্মাই মহাদেৱক ক্ষান্ত হ'বলৈ কয়। ইয়াৰ প্ৰতিকাৰ হিচাপে ব্ৰহ্মাই মহাদেৱক বামৰ ওচৰৰ পৰা লক্ষ্মণক আঁতৰাৰৰ বাবে পৰামৰ্শ আগবঢ়ায়। অযোধ্যাৰ প্ৰাসাদত বিষম বদনে অযোধ্যাপতি বামে বাজকাৰ্য পৰিচালনা কৰি থাকোঁতে এদিন স্বয়ং মহাদেৱে মুনি বেশেৰে আহি ক'লে যে তেওঁ বামৰ সৈতে গোপনে কিছু সময় কথা-বতৰা পাতিব। সেই সময়ত যাতে কোনেও গুপ্তকক্ষত প্ৰৱেশ কৰিব নোৱাৰে তাৰ প্ৰতি মহাদেৱে বামক সাৰধান কৰি দিয়ে। বামে মৰমৰ তথা বিশ্বাসৰ ভাতৃ লক্ষ্মণক দুৱাৰৰ সমষ্টি দায়িত্ব দি গোপনে মন্ত্ৰণা কৰিবলৈ যায়। সেই সময়তে স্বয়ং ব্ৰহ্মা ছদ্মবেশেৰে আহি দুৱাৰত উপস্থিত হয় বামৰ দৰ্শনৰ বাবে। বামৰ অঙ্গীকাৰৰ বাবে লক্ষ্মণে প্ৰৱেশদাৰ খুলি নিদিয়াত ব্ৰহ্মাই নিজকে দুৰ্বাসা ঝৰি খুলি পৰিচয় দি বামক অভিশাপ দিবলৈ বিচাৰোতেই লক্ষ্মণে দুৱাৰ খুলি দিয়ে। নিজৰ জীৱনক তুচ্ছ কৰি জ্যেষ্ঠ ভাতৃ বামক উদ্বাৰ কৰাৰ মানসেৰে তেওঁৰ ব্ৰহ্মাক বামৰ ওচৰলৈ লৈ যায়। বামে স্বয়ং দুৰ্বাসাৰূপী ব্ৰহ্মাক দেখা পাই কিংকৰ্তব্যবিমুঢ হৈ পূৰ্বৰ প্ৰতিজ্ঞাৰ কথা ভাৰি শিয়াৰি উঠে। মহাদেৱক দিয়া প্ৰতিজ্ঞা অনুসৰি লক্ষ্মণক বৰ্জন কৰিবলৈ তেওঁ অপাৰগ প্ৰতিজ্ঞা কৰি দিয়ে আসে। শেষত বশিষ্ঠ মুনিয়ে বামক প্ৰকৃতিস্থ হ'বলৈ কোৱাৰ হয়। শেষত লক্ষ্মণে নিজৰ সকলো জলাঞ্জলি দি ত্যাগৰ পথ পাছত লক্ষ্মণে নিজৰ সকলো জলাঞ্জলি দি ত্যাগৰ পথ বাচি ল'ব লগা হয়। লক্ষ্মণে সৰযু তীৰত তপস্যা কৰি শেষত তাতেই নিজৰ প্ৰাণ ত্যাগ কৰে। বামেও শেষত